

MILLIY QADRIYAT VA MA'NAVIYAT — MILLAT TARAQQIYOTINING POYDEVORI

Buxoro shahar 30- umumiy o'rta ta'lim maktabi
ma'naviy- ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari

Primkulova Zarina Barotovna

Milliy qadriyatlar — xalqimizning asrlar davomida shakllangan ma'naviy boyligi, urf-odatlar, an'analari, tili, tarixi, madaniyati va ezgu fazilatlarining mujassam ifodasidir. Ular millatning o'zligini anglashida, yosh avlodni barkamol inson etib tarbiyalashda muhim ahamiyat kasb etadi. Har bir xalqning o'ziga xosligini belgilab beruvchi asosiy omillardan biri ham uning milliy qadriyatlari hisoblanadi.

O'zbek xalqining milliy qadriyatlari juda boy va sarmazmundir. Kattalarga hurmat, kichiklarga izzat, ota-onani e'zozlash, mehr-oqibat, saxovat, bag'rikenglik, mehmondo'stlik, halollik, mehnatsevarlik va insonparvarlik kabi fazilatlar xalqimiz hayotida qadimdan muhim o'rin egallab kelgan. Bu ezgu an'analardan avloddan-avlodga o'tib, xalqimizning ma'naviy hayotini boyitib kelmoqda.

Milliy qadriyatlar insonning kundalik hayotida, oilaviy munosabatlarida, ta'lim-tarbiyasida, jamiyatdagi o'zaro munosabatlarida namoyon bo'ladi. Ayniqsa, oilada kattalarni hurmat qilish, ota-onaga g'amxo'rlik ko'rsatish, kichiklarga mehr bilan munosabatda bo'lish kabi fazilatlarining shakllanishi bolaning kelajakdagi shaxs sifatidagi kamolotida katta ahamiyatga ega.

MA'NAVIYAT — INSON KAMOLOTLINING ASOSI

Ma'naviyat — insonning ichki dunyosi, axloqiy qarashlari, bilim va tafakkuri, Vatanga, xalqiga va atrofidagi insonlarga bo'lgan munosabatini belgilovchi muhim omildir. Ma'naviyati yuksak inson ezgulikni qadrlaydi, yaxshilik qilishga intiladi, o'z burch va mas'uliyatini chuqur anglaydi.

Ma'naviyat va milliy qadriyatlar bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Chunki xalq tomonidan asrlar davomida yaratilgan qadriyatlar yosh avlodning dunyoqarashi, axloqiy fazilatlari va hayotiy qarashlarini shakllantirishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

Bugungi globallashuv davrida yosh avlodni milliy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash yanada muhim ahamiyat kasb etmoqda. Turli axborotlar, zamonaviy texnologiyalar va ijtimoiy tarmoqlar hayotimizning ajralmas qismiga aylanayotgan bir paytda yoshlarning milliy o'zligini unutmasligi, o'z tarixi, tili, madaniyati va an'analarini yaxshi bilishi zarur.

MILLIY QADRIYATLAR VA YOSH AVLOD TARBIYASI

Bugungi kunda milliy qadriyatlarimizni asrab-avaylash va ularni yosh avlodga yetkazish ta'lim-tarbiya jarayonining muhim yo'nalishlaridan biridir. Maktab — nafaqat bilim beradigan, balki yoshlarni ma'naviy jihatdan kamol toptiradigan muhim maskandir.

Ta'lim muassasalarida milliy bayramlar, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, kitobxonlik kechalari, milliy liboslar kunlari, ijodiy tanlovlar, tarixiy obidalar va buyuk ajdodlarimiz merosiga bag'ishlangan uchrashuvlar, davra suhbatlari hamda turli loyihalarni tashkil etish o'quvchilarning milliy o'zligini anglashiga xizmat qiladi.

Yosh avlodga milliy qadriyatlarni singdirish faqatgina tarix yoki adabiyot fanlarining vazifasi emas. Bu jarayon oila, maktab va mahalla hamkorligida izchil olib borilgandagina yanada samarali natija beradi. Ota-onalar farzandlariga o'z oilasi va xalqining urfodatlarini o'rgatishi, ustozlar esa ta'lim jarayonida milliy va umuminsoniy qadriyatlarni uyg'un ravishda targ'ib qilishi muhimdir.

Shu bilan birga, yoshlarni zamonaviy bilimlarni egallashga, yangicha fikrlashga, ijodkorlik va tashabbuskorlikka undash lozim. Milliy qadriyatlarga sodiqlik zamonaviy taraqqiyotdan ortda qolish degani emas. Aksincha, o'zligini anglagan, tarixini bilgan va milliy qadriyatlarini qadrlagan yosh zamonaviy bilimlarni yanada samarali egallab, Vatan taraqqiyotiga munosib hissa qo'sha oladi.

AJDODLAR MEROSI — BIZ UCHUN IBRAT MAKTABI

Ajdodlarimizning boy ilmiy va ma'naviy merosi xalqimiz uchun bebaho xazinadir. Muhammad al-Xorazmiy, Abu Ali ibn Sino, Abu Rayhon Beruniy, Mirzo Ulug'bek, Alisher Navoiy, Amir Temur kabi buyuk ajdodlarimizning ilm-fan, adabiyot, davlat boshqaruvi va madaniyat rivojiga qo'shgan hissasi butun insoniyat tarixida muhim o'rin tutadi.

Ularning hayoti va faoliyati bugungi yoshlar uchun ibrat maktabidir. Ajdodlarimiz ilm olish, izlanish, mehnat qilish, Vatanga xizmat qilish va ezgu maqsadlar sari intilishning yorqin namunasini qoldirganlar.

Yosh avlodga buyuk ajdodlarimiz merosini chuqur o'rgatish orqali ularda tarixiy xotira, milliy g'urur va Vatanga muhabbat tuyg'ularini yanada mustahkamlash mumkin. O'z tarixini bilgan, ajdodlari bilan faxrlangan yosh kelajakka ishonch bilan qaraydi va o'z oldiga yuksak maqsadlar qo'yadi.

MILLIY QADRIYATLAR — KELAJAKKA OLIB BORUVCHI MA'NAVIY KO'PRIK

Milliy qadriyatlarni asrash — faqat o'tmishni yodga olish emas, balki ularni bugungi hayotimiz bilan uyg'unlashtirib, kelajak avlodga munosib tarzda yetkazishdir. Har bir avlod o'zidan oldingi avlodning ma'naviy merosini asrab, uni yangi mazmun bilan boyitishi kerak.

Ayniqsa, yoshlar qalbida ona tiliga hurmat, Vatanga muhabbat, milliy madaniyatga sadoqat, kattalarga hurmat, kichiklarga g'amxo'rlik, mehr-oqibat va insonparvarlik kabi fazilatlarni shakllantirish muhim vazifalardan biridir.

Bu borada maktablarda tashkil etilayotgan "Ma'naviyat haftaligi", "Kelajak soati", "Milliy liboslar kuni", kitobxonlik tadbirlari, milliy qadriyatlarga bag'ishlangan tanlovlar, uchrashuvlar va ijodiy loyihalar o'quvchilarning ma'naviy dunyosini boyitishga xizmat qiladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, milliy qadriyat va ma'naviyat — xalqimizning ma'naviy tayanchi, milliy o'zligimiz va kelajagimizning mustahkam poydevoridir. Uni asrash, rivojlantirish va yosh avlod qalbiga singdirish har birimizning sharaflı burchimizdir.

Bugungi yosh avlod — ertangi kun bunyodkorlaridir. Ularning bilimlı, ma'naviy barkamol, vatanparvar, milliy qadriyatlarga sodiq va zamonaviy tafakkurga ega bo'lib voyaga yetishi Vatanimiz kelajagi uchun muhim ahamiyatga ega.

Zero, milliy qadriyatlariga sodiq, ma'naviyati yuksak, bilimlı va ezgu maqsadlar sari intiluvchi avlod — Vatan taraqqiyotining eng katta kuchidir!